

РЕШЕНИЕ

№ 17882

гр. София, 12.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **2095** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Е. Е. Б., [дата на раждане], гражданин на Н., ЛНЧ [ЕГН], против заповед рег. № 513з-1034/29.01.2026 г. на „за“ началника на отдел „Миграция“, Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед. Същата била издадена при допуснати съществени процесуални нарушения, при неспазване на материалния закон. Заповедта била необоснована. Твърди се, че никой не може да бъде наказван повторно за едно и също нарушение. Допълва, че жалбоподателят е студент редовна форма на обучение за придобиване на образователна-квалификационна форма „бакалавър“ в университет, като поради липсата на документ, удостоверяващ това обстоятелство не бил подал заявление за подновяване на продължителното пребиваване през септември 2025 г. Жалбоподателят имал и установено местоположение в страната. По повод предупреждението, че ще му се наложи да напусне Република България заявява, че няма роднини в Н., движима и недвижима собственост, поради което връщането му щяло да влоши положението му, а същият искал да продължи образованието си. Моли се оспорената заповед да бъде отменена.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Е. Е. Б., редовно призован, не се явява и не се представлява.

Постъпили са писмени бележки от пълномощник на жалбоподателя, в които подробно излага мотиви, обуславящи отмяна на акта. Органът следвало да съобрази, че основен документ за доказване основанието за пребиваване на лицето е този от висшето училище, удостоверяващ записването и обучението му в редовна форма, и да обсъди това обстоятелство с оглед

поведението на заявителя. Следвало бъде отчетено и, че за нарушението бил съставен АУАН и издадено НП с наложена глоба, т.е. поведението на лицето било санкционирано. Нарушен бил принципът на съразмерност. Органът не бил обсъдил обучението на жалбоподателя, подаденото заявление, представените документи, адресната му установеност, причините за забавянето и последиците от отказа. Моли за отмяна на заповедта. Претендира разноски.

Ответникът началник на отдел „Миграция“ - СДВР, редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. Моли да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение. В писмен отговор излага подробни мотиви относно неоснователността на жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не дава заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 19.01.2026 г. е подадено от Е. Е. Б., [дата на раждане], гражданин на Н., ЛНЧ [ЕГН], заявление за предоставяне право на продължително пребиваване в Република България с отбелязано основание чл. 24в, ал. 1 ЗЧРБ – аз съм приет като студент редовна форма на обучение във висше училище на Република България, към което е приложил удостоверение № 04-11-1909 от 19.12.2025 г. на МОН и уверение № 208 от 16.01.2026 г. от СУ „Св. К. О.“, видно от което лицето е студент в първи курс зимен семестър на учебната 2025 г./2026 г., специалност „Счетоводство, финанси и дигитални приложения“ на английски език, редовна форма на обучение, за срок от 4 години.

Е. Е. Б. е имал разрешение за продължително пребиваване със срок до 12.09.2025 г. При извършена справка в АИС-Граничен контрол МВР се установява, че лицето е влязло в страната на 26.10.2024 г. и няма последващо излизане от Република България. За нарушение по чл. 34 ЗЧРБ е съставен АУАН с бл. № 788606/19.01.2026 г. и издадено НП № 56/20.01.2026 г.

Поради това, че чуждият гражданин е нарушил паспортно-визовия режим, като не е напуснал страна до изтичане на разрешението му срок за пребиваване – до 12.09.2025 г., на основание чл. 26, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 10, предл. второ ЗЧРБ със заповед рег. № 513з-1034/29.01.2026 г. на „за“ началника на отдел „Миграция“ – СДВР на Е. Е. Б., [дата на раждане], гражданин на Н., ЛНЧ [ЕГН], се отказва предоставяне право на продължително пребиваване в Република България.

Заповедта е връчена на 04.02.2026 г.

По делото са приети като писмени доказателства: АУАН с бл. № 788606/19.01.2026 г., видно от който Е. Е. Б., гражданин на Н., е извършил нарушение на 04.11.2025 г., тъй като не е напуснал страната през определените за това ГКПП след изтичане на разрешението срок за пребиваване – до 03.11.2025 г. /чл. 34 ЗЧРБ/; НП № 56/19.01.2026 г., издадено въз основа на АУАН от за“ началника на отдел „Миграция“ – СДВР, с което за извършеното нарушение - не е напуснал страната през определените за това ГКПП след изтичане на разрешението срок за пребиваване – до 03.11.2025 г., на лицето е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 260 евро, заплатена в деня на връчване на НП.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта

и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 23, ал. 7 ЗЧРБ /заповеди на директора на СДВР, удостоверение от началник на 01 сектор към отдел „Човешки ресурси“ СДВР/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, спазена е установената от закона писмена форма, като са обективирани фактически и правни основания /чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК/, обусловили издаването на акта.

Въпреки това се констатира, че не е изяснена в пълнота осъществилата се в действителност фактическа обстановка, така че същата да бъде подведена под релевантния по време, място и лица закон.

На основание чл. 26, ал. 1 ЗЧРБ „отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 1 - 4, 6 - 11, 14, 16, 18 - 23 и 26“.

На основание чл. 10, ал. 1, т. 10, предл. второ ЗЧРБ, цитиран в оспорената заповед, се отказва предоставяне право на продължително пребиваване, когато има данни, че чужденецът през последните 5 години е нарушил паспортно-визовия режим на Република България.

В конкретния случай от фактите, които се сочи, че са осъществени, не може да се установи по безспорен начин с кое свое действие/бездействие чужденецът е нарушил паспортно-визовия режим на Република България. Действително се сочи, че лицето не е напуснало страната до изтичане на разрешението му срок за пребиваване, което задължение е въведено с разпоредбата на чл. 34 ЗЧРБ. За да е налице неизпълнение на задължение, което да бъде квалифицирано като нарушение по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 10, предл. второ ЗЧРБ, то е от значение неговото ясно и точно описание, кога и къде и при какво обстоятелства лицето е проявили противоправното си поведение. От значение е не само описанието на нарушението от обективна страна, но и изясняване на субективните елементи – налице ли е виновно поведение на лицето, имало ли е други фактори, които са повлияли върху волята му да не напусне страната в предвидения срок, вкл. и осъществили ли са се смекчаващи обстоятелства.

Неясно е кога точно лицето е извършило нарушение на паспортно-визовия режим на Република България, доколкото в АУАН се сочи дата на нарушението – 04.11.2025 г., като е посочен срок по чл. 34 ЗЧРБ - 03.11.2025 г., а в оспорената заповед, която се позовава на АУАН № 56/19.01.2026 г., без данни по делото, че същият съответства на приложения АУАН с бл. № 788606/19.01.2026 г., се сочи, че лицето не е напуснало страна до изтичане на разрешението му срок за пребиваване – до 12.09.2025 г. Последната дата съответства на датата на валидност на разрешението за продължително пребиваване на жалбоподателя, но неясно защо тя не е била възпроизведена в АУАН и НП. От обстоятелството, че в АУАН е вписана датата 03.11.2025 г., се следва извод за неяснота до кой момент действително лицето е следвало да напусне Република България и съответства ли този момент на срока на валидност на разрешението за продължително пребиваване и от кой момент това лице поради ненапускане е извършило нарушение на чл. 34 ЗЧРБ. Поставя се въпрос кога точно е извършено процесното нарушение. Факт е, че двете дати 12.09.2025 г. и 03.11.2025 г. попадат в 5-годишния срок по чл. 10, ал. 1, т. 10, предл. второ ЗЧРБ, но органът е длъжен да мотивира отказа си с конкретни и непротиворечиви твърдения, подкрепени с доказателства, така че лицето да е наясно по каква причини е издадена процесната заповед, съответно – да организира защитата си при оспорването ѝ. Неясната фактическа обстановка води до невъзможност за съда да извърши дължимата преценка спазен ли е при издаването на заповедта материалният закон и издадена ли е тази заповед в съответствие с целта

му.

Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Предпоства се извод за нарушение на производствените правила, от категорията на съществени, което води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за предоставяне право на продължително пребиваване в Република България /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на разрешение за продължително пребиваване, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът. Именно тук обаче следва да бъде отбелязано, че така дадените указания по тълкуването и прилагането на закона задължават органа да се съобрази с тях, но не определят резултата от произнасянето му.

Въпреки изхода от спора разноски в полза на жалбоподателя не следва да бъдат присъдени, тъй като същите са несвоевременно поискани.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед рег. № 513з-1034/29.01.2026 г. на „за“ началника на отдел „Миграция“, Столична дирекция на вътрешните работи.

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението за предоставяне право на продължително пребиваване в Република България, подадено на 19.01.2026 г. от Е. Е. Б., [дата на раждане], гражданин на Н., ЛНЧ [ЕГН], в едномесечен срок от

влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: